

Skogsbrukets kretslopp

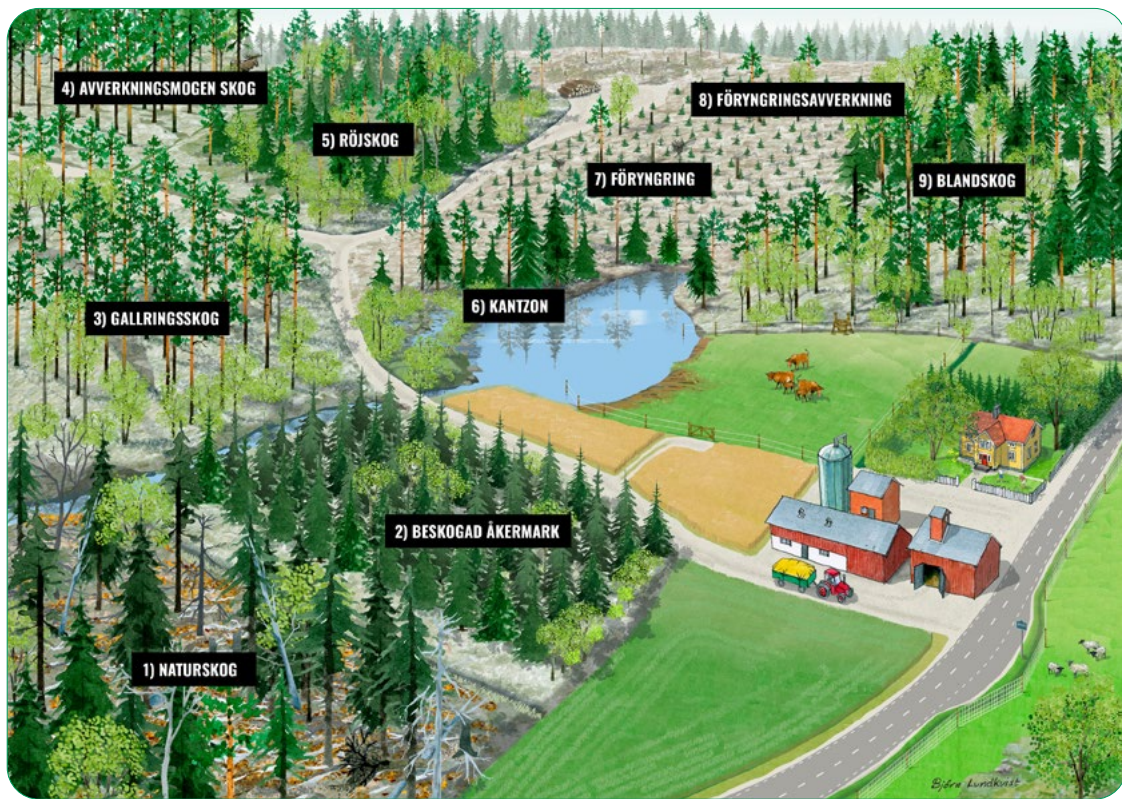

Illustration: Björn Lundkvist

Förklarande text

1) Naturskog Detta är en skog som har höga naturvärden. Det betyder att det finns många arter som trivs på den platsen, både växter och djur. Detta är oftast gammal skog som har utvecklats utan att människan har påverkat den så mycket. Även skogar med spår av människans påverkan kan ha höga naturvärden. Bondeskogen, där djuren förr betade och bonden tog virke och ved, är ofta artrik eftersom skogen är varierad med ljusluckor och träd i olika åldrar.

2) Beskogad åkermark Den som äger mark får inom lagens ram bestämma vad den vill göra med sin mark. Ifall en gammal åkermark inte längre ska användas till jordbruk kan markägaren plantera igen denna yta. Ofta trivs gran väldigt bra på sådan mark.

3) Gallringsskog När träden vuxit sig än större kan det igen bli för trångt för träden att växa sig stora. Gallring utförs när träden är ungefär mellan 14 – 20 m höga. Ibland kan skogsägaren själv ta en motorsåg och såga ned en andel av träden för att ge de träd som lämnas kvar förutsättning att växa sig stora. Vanligtvis används även här en skördare och skotare. Dessa träd är inte tillräckligt stora att sågas därför säljs det mesta till en massaindustri där de kan omvandlas till allt från toapapper och förpackningar till tyg med mera. Tack vare ny teknik ser framtiden väldigt spännande ut för helt nya produkter gjorda av trä.

Fortsättning förklarande text

4) Avverkningsmogen skog När träden är mogen kommer nästa åtgärd vara en förnygringsavverkning. Den blir mogen vid olika tidpunkter beroende på förutsättningarna för träden att växa. Finns det mycket näring i backen och soligt läge får man avverka dessa tidigare än om det är lite näring i backen, skuggigt läge och torrt. Då tar det längre tid innan träden att bli fullt utvecklade. När en förnygringsavverkning får ske är också reglerat av skogsvårdslagen. Träden brukar vara mellan 60 – 90 år. Hänsyn: Vid alla åtgärder i skogen måste det tas hänsyn till djur och miljö. För detta finns regler i skogsvårdslagen som måste följas.

5) Röjskog När skogsplantorna vuxit sig omkring 2 – 4 m kallas det inom skogsbruket för röjskog. Om träden står för tätt har de svårt att växa. Då kan man röja bort några träd för att de som är kvar ska få möjlighet att växa sig stora. Detta görs av en person med röjsåg.

6) Kantzon Är ett exempel på en hänsyn som görs för vatten. Djur och arter i vattendrag är ofta beroende av kringliggande skog för skugga och mat. Därför måste det lämnas träd, allra helst lövträd, inom ett visst avstånd från vattendraget. Det går att skapa en bra kantzon genom att ta bort barr och spara lövträd vid vatten redan vid röjning och gallring.

7) Förnygring Redan 1903 skapades en skogsvårdslag som säger att vi måste se till att det åter måste växa ny skog på områden där vi tagit bort skog. Det finns olika metoder för detta. Till exempel plantering av skogsplantor, sådd eller att man sparar så många träd att de kan släppa tillräckligt med frön för att skogen ska växa upp naturligt utan människans hjälp.

8) Förnygringsavverkning En yta där träd avverkas med förnygring som nästa åtgärd. Främst används skogsmaskiner för denna åtgärd, exempelvis en skördare som sågar ned skogen och en skotare som drar virket från skogen till en väg. Det finns många sätt att ta vara på de avverkade träden. Följande är ett vanligt exempel. Den grövre delen av stammen säljs till ett sågverk och den smalare delen som inte kan sågas säljs till en massaindustri. Grenar och smala toppar brukar vanligtvis ligga kvar och bryts ned till näring för kommande skog. I vissa fall kan även dessa tas rätt på för att omvandlas till bioenergi.

9) Blandskog På vissa marker går det bra att olika arter av träd växer tillsammans. Dessa kallas för blandskogar. Då vi alltmer drabbas av extremt väder som stormar och torra somrar har vi sett att skogar med mycket variation är de som klarar detta bäst.

Kommentar till nr 1 - Naturskog ingår inte i skogsbrukets kretslopp, men finns med i denna illustration för kännedom.